

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педагогіки, методики викладання іноземних мов
та інформаційно-комунікаційних технологій

Проректор з наукової роботи
Алла КОРОЛЬОВА

« 08 » вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Наукова комунікація: методи оприлюднення
результатів дослідження**

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень доктор філософії

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

освітньо-наукова програма "Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова"

статус дисципліни дисципліна з циклу професійної підготовки

Форма навчання денна, вечірня,
заочна

Навчальний рік 2022 – 2023

Семестр 2

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова навчання українська

Форма підсумкового контролю залік

Розробник: Ніколаєва Софія Юріївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, методики викладання іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій

Рецензенти: (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада, кафедра)

Задорожна Ірина Павлівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Фабрична Яна Геннадіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови факультету перекладознавства Київського національного лінгвістичного університету

Схвалено на засіданні кафедри педагогіки, методики викладання іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій, протокол № 1 від «01» вересня 2022 р.

Завідувач кафедри

Черниш В. В.

Схвалено на засіданні
від « 08 » вересня 2022 р.

вченої ради університету, протокол № 2

Проректор з наукової роботи

Алла КОРОЛЬОВА

1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Наукова комунікація: методи оприлюднення результатів досліджень в галузі освіти» є усвідомлення аспірантами необхідності й важливості наукової комунікації у фаховій діяльності; систематизація знань про можливості наукових комунікацій у сучасному світі; формування вмінь оприлюднення результатів наукових досліджень у різних формах і жанрах; підготовка аспірантів до написання й захисту дисертацій.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) – **3** кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

	Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	20 год.	4 год.
семінарські заняття	0 год.	0 год.
практичні заняття	10	2
консультації	0	0
самостійна робота	60 год.	84 год.

3. Передумови до вивчення навчальної дисципліни:

3.1. *Знати*: основні категорії і поняття в галузі методики реалізації наукового дослідження в галузі освіти.

3.2. *Вміти*: використовувати в професійній діяльності знання про методологію і методи дослідження в галузі освіти.

3.3. Для успішного освоєння дисципліни аспіранти повинні володіти знаннями в області філософії, психології, педагогіки і психології вищої школи. Знання та навички, отримані в результаті вивчення даних курсів, створюють необхідну базу для вивчення курсу «Наукова комунікація: методи оприлюднення результатів дослідження в галузі освіти» і мають високу ступінь кореляції з ними.

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Наукова комунікація: методи оприлюднення результатів досліджень в галузі освіти» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньо-наукової програми (ОНП):

ДЗП 2*	Академічне письмо і риторика наукового спілкування англійською мовою
ДЗП 7**	Етика і психологія педагогічної діяльності
ДЗП 8***	Методологія наукової і педагогічної діяльності

Скорочення:

*ДЗП – дисципліни циклу загальної підготовки

** ДЗП– дисципліни циклу загальної підготовки

*** ДЗП – дисципліни циклу професійної підготовки

4. Анотація навчальної дисципліни: сприяє формуванню в аспірантів системи наукових знань про сутність наукової комунікації, що дозволить поглибити і систематизувати знання слухачів, підвищити їх комунікативну компетентність і комунікативну культуру та буде спонукати до пошуку ефективних технологій наукової комунікації, етично обґрунтованих рішень в ході виконання науково-дослідних робіт; сприяє усвідомленню аспірантами необхідності дотримання норм наукової етики, академічної доброчесності та розширення загального культурного світогляду, формуванню

здатності планувати і вирішувати завдання власного наукового та особистісного розвитку, стратегій наукового комунікативного самовдосконалення, вихованню професійних і особистісних якостей аспіранта, необхідних для здійснення наукової комунікації.

5. Компетентності аспірантів згідно ОНП (освітнього компоненту)

Компетентності аспірантів з навчальної дисципліни «Наукова комунікація: методи оприлюднення наукового дослідження в галузі освіти» базуються на інтегральній, загальних і фахових компетентностях, визначених освітньо-науковою програмою.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні завдання і проблеми в галузі освіти у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань із загальнопедагогічних дисциплін (загальна педагогіка та історія педагогіки; теорія та методика навчання іноземних мов в закладах освіти різного типу), тенденції їх становлення і розвитку, сучасного стану й актуальних проблем, новітніх наукових парадигм і методології педагогічних досліджень та/або професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК)

Відповідно до ОНП вивчення дисципліни сприяє формуванню в аспірантів таких компетентностей:

ЗК 6. Здатність до міжкультурної наукової комунікації, міжнародного співробітництва, відстоювання власних наукових поглядів українською та іноземними мовами в академічному середовищі з метою презентації та обговорення результатів свого наукового здобутку в усній та письмовій формі.

ЗК 7. Здатність на основі етичних міркувань спілкуватися з різними цільовими аудиторіями, використовуючи відповідну лексику, методи, техніки, прийоми та стратегії комунікації, мотивувати аудиторію рухатись до спільної мети в роботі вітчизняних і міжнародних науково-дослідницьких колективів у контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України.

ЗК 9. Здатність до публічного представлення і захисту наукових результатів публічного виступу на вітчизняних та міжнародних наукових заходах: форумах, конференціях і семінарах, майстер-класах тощо.

ЗК 10. Здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності, ефективно працювати в команді, самостійно та автономно, демонструвати персональну відповідальність в міжнародному науковому просторі на засадах норм наукової етики, морально-етичних цінностей, дотримуючись положень академічної доброчесності в наукових дослідженнях і професійно-педагогічній діяльності.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 10. Здатність вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань у галузі освіти, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому; використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній діяльності та в обраній галузі педагогічних досліджень.

ФК 11. Здатність оприлюднювати результати наукових розвідок із вирішення проблем освіти та публічно захищати результати дисертаційного дослідження українською та/або іноземними мовами.

ФК 12. Здатність здійснювати педагогічну рефлексію і самоаналіз науково-дослідницької, педагогічної діяльності, вбачати перспективи досліджень, прогнозувати шляхи подальшого розвитку освітньої науки.

6.Очікувані програмні результати навчання з дисципліни (ПРН):

Відповідно до освітньо-наукової програми «Освіта, педагогіка», вивчення навчальної дисципліни «Наукова комунікація: методи оприлюднення результатів досліджень в галузі освіти» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН 15. Презентувати результати власних оригінальних наукових розвідок українською та іноземною мовами в усній та писемній формі: створювати і коректно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог.

ПРН 17. Використовувати сучасні практики та пошукові техніки для роботи з наукометричними базами даних для здійснення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.

ПРН 21. Дотримуватися правил ефективної роботи в команді, аналізувати і описувати ситуацію професійної взаємодії на основі знань етичних, психологічних і соціокультурних детермінант поведінки та діяльності людини; обирати і застосовувати оптимальні технології ефективної міжкультурної комунікації.

7.Система оцінювання результатів навчання аспірантів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень аспірантів)

7.1 Форми та критерії оцінювання аспірантів

- Семестрове оцінювання:

Навчальна дисципліна «Наукова комунікація: методи оприлюднення результатів дослідження в галузі освіти» складається з одного організаційного модуля у 2-му семестрі.

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень аспірантів реалізується за наступною технологією. Оцінюються такі складники:

Аудиторна та самостійна робота аспіранта	Модульна контрольна робота
50 балів	50 балів

Рейтинг модуля обчислюється таким чином.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспіранта (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу аспіранта як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої

частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Модульна контрольна робота (виконується перед заліком):

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі аспіранти виконують модульну контрольну роботу. Модульна контрольна робота оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	– 50 балів;
«добре»	– 40 балів;
«задовільно»	– 30 балів;
«незадовільно»	– 20 балів;
Неявка на МКР	– 0 балів;

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР. Максимальний рейтинговий бал студента становить 100 балів.

- Підсумкове оцінювання - залік

Вимоги до заліку

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала аспіранта за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A	} зараховано
82 – 89 балів	B	
75 – 81 бал	C	
66 – 74 бали	D	
60 – 65 балів	E	
0 – 59 балів	FX	не зараховано

Студенти аспірантури, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку «**зараховано**» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Аспірати, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка «**зараховано**» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо аспірант під час заліку отримав оцінку «**не зараховано**», то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка «**не зараховано**» в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Об'єкти контролю: Володіння вміннями наукової комунікації в галузі освіти у межах модуля та рівень засвоєння теоретичних знань з тем модуля.

Форми контролю:

- усна співбесіда;
- виконання підсумкового тесту.

Критерії оцінювання:

1) Усна співбесіда оцінюється за критеріями:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування наукових рішень.

2) Тест оцінюється за критерієм: правильність виконання тестових завдань .

Схема оцінювання:

Усна співбесіда та виконання тесту оцінюються згідно визначених критеріїв за шкалою «зараховано», «не зараховано».

№	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання	
		«зараховано»	«не зараховано»
1.	Відповідність змісту	Відповідь аспіранта повністю / в основному відповідає змісту питання. Основні проблеми визначені чітко.	Відповідь аспіранта лише частково відповідає / не відповідає змісту питання. Основні проблеми визначені нечітко / не визначені
2.	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкриті.	Основні проблеми розкриті лише частково і без належної глибини / зовсім не розкриті.
3.	Термінологічна коректність	Аспірант досить вільно й коректно користується науковою термінологією.	Аспірант майже не користується методичною (науковою) термінологією.
4.	Правильність виконання тестових завдань	Завдання виконано правильно.	Завдання виконано не правильно / не виконано.
5.	Здатність до обґрунтування наукових рішень	Аспірант здатний / загалом здатний / теоретично обґрунтувати вибір власних наукових рішень.	Аспірант не здатний теоретично обґрунтувати вибір власних наукових рішень.

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь аспіранта у повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям.

Оцінка «не зараховано» виставляється за умови, якщо завдання оцінено за двома з шести критеріїв як «не зараховано».

- **умови допуску до заліку:** повне виконання програми курсу, відпрацювання пропущених лекцій і практичних занять, успішне виконання МКР.

7.2. Організація оцінювання

Поточне оцінювання полягає у визначенні рівня підготовки аспірантіа до практичного заняття і якість виконання завдання у процесі самостійної позааудиторної роботи.

Критерії оцінювання аудиторної роботи аспірантів

Рівень підготовки аспірантів до практичного заняття (теоретичні знання з теми заняття) оцінюється за **5-ти бальною** шкалою.

Кількість балів	Критерії оцінювання
5 балів	Відповідь є повною, ґрунтовною, з підкріпленням теоретичного викладу матеріалу прикладами; аспірант коректно оперує науковою термінологією і суттєво доповнює відповіді інших, що є свідченням його систематичної підготовки до занять.
4 бали	Відповідь є переважно повною і ґрунтовною, але не підкріплена прикладами; аспірант коректно оперує науковою термінологією і суттєво доповнює відповіді інших.
3 бали	Відповідь є неповною, неточною, не підкріплена прикладами; аспірант припускається помилок щодо вживання наукової термінології і фрагментарно доповнює відповіді інших.
2 бали	Відповідь є фрагментарною, не підкріплена прикладами; аспірант припускається помилок щодо вживання наукової термінології і не доповнює

	відповіді інших.
1 бал	Відповідь демонструє лише початкові уявлення аспіранта про предмет обговорення і низький рівень володіння науковою термінологією; аспіранті не може навести доцільні приклади, відповіді інших не доповнює.

Аспірант отримує **0 балів**, якщо був присутній на практичному занятті, але не взяв участь в обговоренні його питань, або не відвідав його. У випадку, якщо аспірант не відвідав принаймні одне практичне заняття, він допускається до заліку лише за умови його (їх) відпрацювання. **Самостійна позааудиторна робота** полягає у виконанні *завдання* до кожного практичного заняття і має на меті формування і розвиток умінь аспіранта у науковій комунікації. Виконані завдання демонструються аспірантами під час практичного заняття у процесі професійно орієнтованої рольової гри. Максимальна оцінка за виконання завдання – **5 балів**. За невиконання такого завдання аспірант отримує **0 балів**.

Критерії оцінювання самостійної позааудиторної роботи аспірантів

5 балів	Завдання виконано з повним дотриманням інструкції; ураховано вимоги до вибору форми комунікації; коректно визначено методи наукової комунікації.
4 бали	Завдання виконано з повним дотриманням інструкції; ураховано вимоги до вибору форми комунікації; коректно визначено методи наукової комунікації; допущено одну помилку.
3 бали	Завдання виконано з частковим дотриманням інструкції; ураховано вимоги до вибору форми комунікації; коректно визначено методи наукової комунікації; допущено одну помилку.
2 бали	Завдання виконано з частковим дотриманням інструкції; частково ураховано вимоги до вибору форми комунікації; коректно визначено методи наукової комунікації; допущено більше однієї помилки.
1 бал	Завдання виконано з частковим дотриманням інструкції; не ураховано вимоги до вибору форми комунікації; некоректно визначено методи наукової комунікації; допущена значна кількість помилок.

У кінці вивчення дисципліни напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу аспіранта як середнє арифметичне поточних оцінок за ці види роботи (помножити на 10) з округленням до десятої частки, що є *рейтинговим балом* аспіранта за роботу протягом семестру (максимум – **50 балів**).

- Орієнтовний графік оцінювання аспірантів денної форми навчання

№	Назва теми	Види контролю
1	Види та жанри наукових публікацій (наукова стаття, тези доповіді, анотація, реферат, есе, рецензія, монографія, підручник, посібник, дисертація, автореферат)	Тестування письмове Демонстрація виконаних завдань трьох рівнів складності Демонстрація виконаних завдань
2	Стаття як основна форма фіксації наукових знань	Тестування письмове Демонстрація виконаних завдань трьох рівнів складності Демонстрація завдань
3	Публічний захист дисертації доктора філософії	Тестування письмове Демонстрація виконаних завдань трьох рівнів

		складності Демонстрація виконаних завдань
4	Наукова доповідь як поширена форма оприлюднення наукових результатів	Тестування письмове Демонстрація виконаних завдань трьох рівнів складності Демонстрація виконаних завдань Демонстрація електронної презентації «Наукові дебати»
5	Модульна контрольна робота	Письмова МКР

- Орієнтовний графік оцінювання аспірантів заочної форми навчання

1	Модульна контрольна робота	Письмова МКР
---	----------------------------	--------------

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

8. Програма навчальної дисципліни

8.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Вступ: предмет, мета і завдання курсу. Наукова комунікація як основний механізм функціонування й розвитку науки. Зміст поняття: «scientific communication» – внутрішня комунікація в науковій спільноті, «science communication» – розповсюдження наукових знань за її межами для аудиторій неспеціалістів (влада, бізнес, медіа тощо). Наукова комунікація як складова фахової діяльності

Історія формування й розвитку наукової комунікації. Від «республіки вчених» XVII ст. до мережевого простору сьогодення. Процес глобалізації науки – фактор зміни форм і культури наукової комунікації.

Змістовий модуль 2

- Тема 2.** Характеристики основних елементів процесу наукової комунікації (комунікант, комунікат, канал, реципієнт, зворотний зв'язок).
Принципи класифікації наукових комунікацій за різними параметрами. Формальна й неформальна, документна й недокументна (усна) наукова комунікація.

Змістовий модуль 3

- Тема 3.** Наукова комунікація як система: процеси та об'єкти. Сучасні стратегії наукової комунікації. Критерії ефективності. Світова система наукової комунікації як інформаційний простір (В.В. Різун).

Наукова школа, її ознаки та функції. Фахові наукові журнали та збірники; вимоги до спеціалізованих наукових видань. Наукова бібліотека в системі наукової комунікації. Інформаційні потужності наукових бібліотек. Наукові бібліотеки України; пошук інформації онлайн.

- Тема 4.** Наукова комунікація в епоху діджиталізації. Онлайновий простір наукових комунікацій: особисті контакти вчених, комунікація у професійних наукових спільнотах, блогах, форумах. Відеоконференція як телекомунікаційна технологія. Електронний журнал; методи класифікації та кодування інформації. Електронна наукова публікація, способи її оприлюднення.

Показники оцінювання науковості: методи статистичний, кількості публікацій, цитат-індекс; основні наукові пошукові системи (GoogleScholar, Scopus).

Змістовий модуль 4

- Тема 5.** Види та жанри наукових публікацій (наукова стаття, тези доповіді, анотація, реферат, есе, рецензія, монографія, підручник, посібник, дисертація, автореферат). Основні види та функції наукових рефератів, повідомлень, анотацій. Алгоритм написання рецензій на наукові роботи. Типові помилки в процесі підготовки публікацій.

- Тема 6.** Стаття як основна форма фіксації наукових знань. Наукова стаття в рецензованому журналі – основна одиниця наукової комунікації. Вимоги МОН України щодо написання наукових статей та інших наукових публікацій. Особливості вимог до структури наукових статей у міжнародних виданнях, індексованих у Scopus і Web of Science.

- Тема 7.** Дисертація як наукова кваліфікаційна робота. Класифікаційні ознаки дисертації. Призначення, зміст і структура автореферату дисертації. Рекомендації щодо оформлення дисертацій та авторефератів («Бюлетень ВАК», 2017 р.). Підготовка до публічного захисту дисертації.

Змістовий модуль 5

Тема 8. Види й форми усного подання наукової інформації: повідомлення, тези, доповідь. Наукова доповідь як поширена форма оприлюднення наукових результатів, призначена для публічного виголошення та обговорення. Особливості усного наукового виступу, відмінності між науковою публікацією та науковою доповіддю.

Тема 9. Діалогічні (полілогічні) жанри усної наукової комунікації: бесіда, диспут, круглий стіл, дискусія, полеміка. Наукова дискусія як спосіб вирішення спірних проблем, орієнтований на пошук істини або оптимального рішення. Культура наукової дискусії. Відмінності між науковою дискусією та полемікою; мета і засоби полеміки.

Тема 10. Наукова мова «як комунікативний феномен» (О. Семенов). Типи наукових текстів: власне наукові, науково-реферативні, науково-довідкові, навчально-наукові. Нормативні риси наукового стилю. Основні мовно-стильові недоліки й помилки в наукових працях.

Етика наукової комунікації. Поняття та основні складові етики наукової діяльності. Кодекс етики українських вчених. Етичні відмінності науки від псевдонауки. Етика наукової публікації та співавторства. Порушення наукової етики: фабрикація даних, фальсифікація (маніпуляція), плагіат. Засоби пошуку плагіату; основні сервіси пошуку копій текстів на сайтах в інтернеті.

Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацюван ня)	Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
			лекції	семінарсь кі / практичні заняття	самостійна робота		лекції	семінарсь кі / практичні заняття	самостійн а робота
Модуль 1									
Змістовий модуль 1.									
1.	Тема 1. Наукова комунікація як основний механізм функціонува ння й розвитку науки	4	2	0	2	8	0	0	8
Змістовий модуль 2.									
2.	Тема 2 Характерист ики основних	4	2	0	2	8	0	0	8

	елементів процесу наукової комунікації								
Змістовий модуль 3.									
3.	Тема 3 Наукова комунікація як система: процеси та об'єкти.	4	2	0	2	8	0	0	8
4.	Тема 4 Наукова комунікація в епоху діджиталізації	6	2	2	2	8	0	0	8
Змістовий модуль 4.									
5.	Тема 5..	10	2	4	4	8	0	0	8
6.	Тема 6.	12	2	0	10	10	2	0	8
7.	Тема 7.	16	4	2	10	10	2	0	8
Змістовий модуль 5.									
8.	Тема 8.	12	2	0	10	8	0	0	8
9.	Теми 9-10.	12	2	0	8	8	0	0	8
10	МКР	10	0	2	8	14	0	2	12
	Усього годин	90	20	10	60	90	4	2	84

9. Рекомендовані джерела

Основна література

1. Корягін М. В. Основи наукових досліджень: навч. пос. Київ.: Алерта, 2014. 622 с.
2. Лазар М. Г. Коммуникации в современной науке: Социологические и этические аспекты [Электронный ресурс]. Режим доступа: http://elib.rshu.ru/files_books/pdf/18-24.pdf
3. Медведева С. М. Научная коммуникация в современном мире: проблемы и перспективы [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/nauchnaya-kommunikatsiya-v-sovremennom-mire-problemy-i-perspektivy/viewer>
4. Ніколаєва С.Ю., Черниш В.В. Навчання молодих науковців написання тез виступів на конференціях. Наук.-методичний журнал «Іноземні мови». 2022.№1. С. 3-8.

5. Ніколаєва С. Ю. Написання тез наукової доповіді: основні недоліки і шляхи їх подолання. *Освіта та наука: трансформація, відповідальність, академічна свобода*, Україна, бер. 2021. Наявний у: <<https://conf.krok.edu.ua/ONTR/ESTR/paper/view/407>>.
6. Ніколаєва С. Ю. Наукова комунікація: труднощі молодих науковців у написанні наукових статей. «AD ORBEM PER LINGUAS. ДО СВІТУ ЧЕРЕЗ МОВИ». Матеріали міжнародної науково-практичної відеоконференції «Світ цінностей і цінності у світі», 13 – 14 травня 2021 року. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2021, С. 262 – 264 (634 с.
7. Семенов О. М. Культура наукової української мови. Київ: Академія, 2010. 216 с.
8. Ярошенко Т., Борисова Т. Наукова комунікація в цифрову епоху: з точки зору дослідників, видавців, бібліотекарів *Вісник Книжкової палати*. 2015. № 4. С. 44 – 49.
9. Яхонтова Т. В. Сучасна наукова комунікація: жанрові інновації . *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2015. Вип. 14. С. 232 – 234. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2015_14_65
10. Nikolaeva Sofiya, Chernysh Valentyna, Diachkova Yana, Syzenko Anastasiia. Principles of students' differentiated teaching foreign languages and methods of its training.// *Problems of the development of modern science. Proceedings of the XXXIV International Scientific and Practical Conference. Madrid, Spain. 2022. Pp. 19-22*
URL: <https://isg-konf.com/problems-of-the-development-of-modern-science/>
Available at : DOI: 10.46299/ISG.2022.1.34

Додаткова:

1. Антоненко І., Баркова О. Бібліографічний опис електронних ресурсів: методичні матеріали для пристатейної бібліографії. *Бібліотечний вісник*. 2006. № 1. С. 25 – 27. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2006_1_8
2. Бейлін М. В. Основи наукових досліджень: навч.-метод. пос. Харків: ХДАФК, 2012. 184 с.
3. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень: навч. пос. Київ.: Центр учбової літератури, 2014. 142 с.
4. Богданова І. Ф. Онлайнове пространство научних комунікацій [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://sst.nw.ru/wp-content/uploads/2017/02/elibrary_17657802_97172067.pdf
5. Котовська М. В. Збереження етичних цінностей і норм в контексті проведення наукових досліджень [Електронний ресурс].
Режим доступу: <http://intkonf.org/kand-istor-nauk-dotsent-slobodiska-oa-kotovska-mv-gudz-no-zberezhennya-etichnih-tsinnostey-i-norm-v-konteksti-provedennya-naukovih-doslidzhen/>
6. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. пос. Київ: Кондор, 2009. 206 с.
7. Михайлов А. С. Эффективная научная коммуникация: пути развития ученых, преподавателей и практиков [Электронный ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/bkzj>
8. Останні події у світі наукометрії: дайджест новин. Журнал «Наука та метрика». №3, 2022. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://nim.media/articles/yakchi-isnuye-odna-dumka-shchodo-yikhnoyi-klasifikatsiyi>
9. Типи наукових статей. Чи існує одна думка щодо їхньої класифікації? Журнал «Наука та метрика». №3, 2022. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://nim.media/articles/yakchi-isnuye-odna-dumka-shchodo-yikhnoyi-klasifikatsiyi>

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Електронна бібліотека України. Наука і освіта [Електронний ресурс].
Режим доступу: <https://uateka.com/uk/article/science>

2. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника [Електронний ресурс].
Режим доступу: <http://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/resursi-i-fondi/elektronni-resursy/>
3. Наукова бібліотека ДВНЗ «Ужгородський національний університет» [Електронний ресурс].
Режим доступу: <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>
4. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія» [Електронний ресурс].
Режим доступу: <https://library.ukma.edu.ua/>
5. Наукова комунікація в цифрову епоху [Електронний ресурс].
Режим доступу: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:UKMA+SCDA101+2020_T1/about
6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. –
Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>